

## POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi I. K. o wznowienie postępowania zakończonego  
postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 18 listopada 2019 r., sygn. akt I  
ACa [...], wydanym w sprawie z wniosku D. R.  
przy uczestnictwie I. K. i Prokuratora Prokuratury Okręgowej w K.  
o nakazanie powrotu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej  
pod opieką za granicę,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym  
w Izbie Cywilnej w dniu 30 września 2020 r.,  
zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 9 stycznia 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

**odrzuca zażalenie.**

### UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 9 stycznia 2020 r. odrzucił  
skargę uczestniczki I.K. o wznowienie postępowania zakończonego  
postanowieniem tego Sądu z dnia 18 listopada 2019 r., wydanym w sprawie z  
wniosku D. R. z udziałem I. K. i prokuratora o nakazanie powrotu osoby  
podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką za granicą.

W uzasadnieniu wskazał, że skarżąca powołała się na nieważność postępowania przed Sądem pierwszej instancji (zakończonym postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2019 r.) spowodowaną tym, że w składzie tego Sądu brała udział osoba nieuprawniona. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, wniesienie skargi o wznowienie postępowania opartej na przyczynach nieważności wymaga wykazania, że strona nie mogła podnieść tej przyczyny przed uprawomocnieniem się orzeczenia zaskarżonego skargą. Skarżąca mogła przed uprawomocnieniem się wyroku podnieść to, że w składzie Sądu pierwszej instancji brała udział osoba nieuprawniona, czego jednak nie uczyniła. Z tych powodów Sąd Apelacyjny uznał skargę o wznowienie postępowania za niedopuszczalną i odrzucił ją na podstawie art. 410 § 1 k.p.c.

Uczestniczka zaskarżyła powyższe postanowienie, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu sądowi. W zażaleniu zarzuciła naruszenie art. 401 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 410 § 1 k.p.c. przez błędne uznanie skargi opartej na przesłance ustawowej za niedopuszczalną, pomimo wykazania, że w składzie sędziowskim uczestniczyła osoba nieuprawniona. Podniosła także, że nie mogła powołać się na nieważność postępowania w apelacji, bowiem wyrokowanie nastąpiło przed stwierdzeniem przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej braku uprawnień Krajowej Rady Sądownictwa do nominowania na stanowiska sędziowskie. W uzasadnieniu wyjaśniła, że postanowienie Sądu Apelacyjnego oddalające apelację zostało wydane w dniu 18 listopada 2019 r., a informację o przesłance nieważności postępowania skarżąca powzięła w dniu 19 listopada 2019 r., tj. w dniu wydania wyroku przez TSUE w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18. W jej ocenie błędne jest zatem twierdzenie Sądu Apelacyjnego w (...), jakoby skarżąca mogła podnosić nieważność postępowania w apelacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z aktualnym, właściwym na dzień wydania zaskarżonego postanowienia i wniesienia zażalenia, brzmieniem art. 394<sup>1</sup> § 1 k.p.c., zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej

instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Zgodnie zaś z jego § 1<sup>1</sup>, zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje także w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Z dniem 7 listopada 2019 r. został uchylony § 2, który stanowił, że w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398<sup>1</sup>, a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Należy więc przyjąć, że katalog postanowień zaskarżalnych do Sądu Najwyższego jest zamknięty i aktualnie obejmuje tylko postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej i o odrzuceniu skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. W obecnym zatem stanie prawnym zażalenie na postanowienie odrzucające skargę o wznowienie postępowania wniesione do Sądu Najwyższego jest niedopuszczalne.

Wobec powyższego, na podstawie art. 394<sup>1</sup> § 3 w związku z art. 398<sup>6</sup> § 3 oraz w związku z art. 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

jw